

FEANTSA

Hajléktalan-ellátó Szervezetek Európai Szövetsége
Sajtónyilatkozat – 2011. december 6.
Azonnali közlésre

SAJTÓNYILATKOZAT

A Hajléktalan-ellátó Szervezetek Európai Hálózata elítéli a hajléktalanságot büntethetővé tévő magyar törvényt

A FEANTSA elítéli a hajléktalanság büntethetőségét lehetővé tevő politika legutóbbi és legdurvább fejleményét Magyarországon – a Magyar Parlamentnek az országban élő hajléktalan emberek bebörtönzéséről szóló határozatát, amennyiben hat hónapon belül két alkalommal utcán vagy közterületen éjszakázáson érik őket. A FEANTSA ellenzi a hajléktalanság büntetését és pozitív alternatívaként integrált hajléktalan-stratégiákat javasol.

2011. november 10-én a Magyar Parlament megszavazott egy törvényt, amely lehetővé teszi azok bebörtönzését, akik hat hónapon belül kétszer "követik el" az utcán vagy közterületen éjszakázás "vétségét".

A hajléktalanság az alapvető emberi jogok és az emberi méltóság elfogadhatatlan megsértése, amely továbbra is minden EU-s tagállamban érinti az embereket. A hajléktalanság a mélyülő szegénység és a társadalmi kirekesztődés egyik legnyilvánvalóbb jele és messze ható következményei vannak mind az egyénre mind a társadalom egészére nézve.

A hajléktalansághoz sokféle út vezet. Gyakran kapcsolati problémák, betegség, szenvedélybetegség, kilakoltatás vagy bántalmazás - kiegészülve a strukturális¹ és intézményi² tényezőkkel - a hajléktalanság okozói.

A törvény alkotói azzal érvelnek, hogy a hajléktalan emberek bebörtönzése egyfajta „elrettető” szankció. Ez rendkívül cinikus és figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy a túlélés érdekében a hajléktalan emberek az ellátások hiányából kifolyólag gyakran kénytelenek igénybe venni a közterületeket, különösen a szükségleteiknek valóban megfelelő ellátások hiánya miatt. A hajléktalanság bűncselekményként való megfogalmazása kivonja a hajléktalanság problémáját a szociálpolitika hatóköréből. Ez az állami felelősségvállalás megtagadását is jelenti valamiért, ami gyakran strukturális problémák eredménye és a hajléktalan embereket illetően az önhibás szemléletmód kultúráját sugalmazza.

A kriminalizáció egy további és még súlyosabb stigmát jelent a hajléktalan emberek számára, amely még inkább veszélyezteti a társadalmi vagy munkaerő-piaci integrációjuk esélyeit. Ezek az intézkedések hatástalanok is, mivel inkább a hajléktalanság problémájának elrejtésére irányulnak, semmint valódi megoldást kínálnának.

A FEANTSA nyomatékosan ellenez minden olyan intézkedést, amely bünteti a hajléktalanságot, és az ellátások valamint a hajléktalan szállók feltételeinek javítását, a szociális lakásállomány fejlesztését és a lakhatási támogatás növelését javasolja. Továbbá a hajléktalanság felszámolása érdekében a hosszú távú és stratégiai megközelítés kialakítására is javaslatot tesz.

A hajléktalanság elleni küzdelemnek számos megközelítési módja létezik. A FEANTSA integrált hajléktalan-stratégiát javasol a büntetés pozitív alternatívájaként. Ezek felölelik a hajléktalan embereknek nyújtott valódi lakhatási lehetőségeket akár szociális bérlakásokban vagy a magánbérleti szektorban bérelt támogatott lakhatás formájában, kiegészülve a hajléktalanság megelőzésével.

A FEANTSA javasolja a rendszeres konzultációt a civil társadalom képviselőivel és a területen dolgozó szervezetekkel valamint magukkal a hajléktalan emberekkel a hajléktalanság jobb megértése, a létező szükségletek felmérése és megfelelő jogi és szakmapolitikai intézkedések tervezése, továbbá a hajléktalan szállók feltételeinek és ellátásainak fejlesztése, a szociális lakásállomány és a lakhatási támogatások fokozása érdekében.

Az Európai Parlament nemrégiben elfogadott egy határozatot, amely EU-s hajléktalanügyi stratégiát követel. Ezen túlmenően az Európai Parlament a Szegénység és Társadalmi Kirekesztődés elleni Európai Platformjáról szóló jelentésében megállapítja, hogy „a hajléktalanok helyzete különös figyelmet és a további intézkedések bevezetését

¹ Megfizethető lakhatáshoz való hozzáférés hiánya, munkanélküliség, bizonytalan foglalkoztatási helyzet, diszkrimináció és stigmatizáció

² Intézményi ellátásból való kikerülés, pl. börtönből, egészségügyi vagy gyermekvédelmi intézményből, rosszul felépített és alkalmazott segélyezési rendszerek valamint az ellátások koordinációjának hiánya

kívánja meg mind a tagállamok és az Európai Bizottság részéről (...), amely EU-s szinten szükségessé teszi az összehasonlítható adatok gyűjtését és megbízható statisztikák évenkénti közzétételét az elért eredmények számbavételével és a szegénység és társadalmi kirekesztődés elleni küzdelemről szóló nemzeti és EU-s stratégiákban kitűzött célokkal együtt.” Ez a Magyar Kormányt valamint a többi tagállam kormányait is arra kötelezi, hogy inkább a hajléktalanság felszámolására semmint a hajléktalan emberek bebörtönzésére vállaljanak tényleges kötelezettséget.

A FEANTSA Elnöke, Rina Beers szerint, "tekintettel az Európai Parlamentnek egy európai integrált hajléktalan stratégia támogatásáról szóló világos üzenetére, valamint annak bizonyítékára, hogy a lakhatás központú megközelítések pozitív választ jelentenek a hajléktalanságra, szeretnénk látni, hogy Magyarország egy olyan lakhatáson alapuló stratégiát fogad el, amely együttműködik a hajléktalan-ellátó szervezetekkel és nem bünteti a társadalom legsérülékenyebb tagjait."

A magyar kormány olyan büntető intézkedéseket szavazott meg, amelyek lehetővé teszik a hat hónapon belül két alkalommal közterületen éjszakázáson ért emberek bebörtönzését. A FEANTSA határozottan ellenzi ezt az intézkedést, amely kriminalizálja a hajléktalanságot és alternatívaként a hajléktalanok megelőzésének pozitív példáit, valamint lakhatás központú szemléletmódokat javasolja, és arra bátorítja a Magyar Kormányt, hogy működjön együtt a magyarországi hajléktalan-ellátó szervezetekkel. A FEANTSA tényleges hajléktalan-stratégiát javasol a hajléktalanság visszaszorítása és felszámolása érdekében, és nem olyan büntető intézkedéseket, amelyek a szegényeket büntetik, megsértik emberi jogukat és inkább csak elrejtik, és nem pedig megoldják a hajléktalanságot.

További részletekért látogassa meg a www.feantsa.org weboldalt vagy hívja a 0032 2 538 66 69 telefonszámot.

----- Vége -----

Szerkesztők figyelmébe:

1. A [FEANTSA](#) a Hajléktalan-ellátó Szervezetek Európai Szövetsége. Olyan nem profitorientált szervezetek ernyőszervezete, melyek Európa-szerte küzdenek a hajléktalanság ellen. Ez az egyetlen átfogó szervezet, ami európai szinten kimondottan hajléktalan emberekkel foglalkozik.
2. A FEANTSA készített egy [Eszköztárat az integrált hajléktalan stratégia kialakításához](#), valamint egy [Kézikönyvet](#), amely összegyűjti azokat a megközelítési módokat Európából, amelyek megfelelnek annak a kihívásnak, hogy felszámolják a hajléktalanságot.
3. Az Európai Parlament [Határozata](#) B7-0475/2011, amelyet nagy többséggel fogadtak el, azt a határozott politikai üzenetet küldi, hogy a hajléktalanság egy sürgető probléma, amellyel kapcsolatosan az EU-nak fel kell gyorsítania a Tagállami politikák koordinációját és támogatását.
4. Az állásfoglalást a magyar EP képviselők nagy része is támogatta, amint azt a [szavazatok megoszlása](#) egyértelműen jelzi.
5. Az Európai Parlament [Jelentése](#) a Szegénység és Társadalmi Kirekesztés elleni Európai Platformról cselekvést sürget a hajléktalanságot „mint sürgős kérdést” illetően.
6. További információ a nemzeti hajléktalan-stratégiákról a [FEANTSA weboldalon](#) található.
7. A FEANTSA korábbi, a hajléktalan emberek magyarországi kriminalizációját elítélő sajtónyilatkozatai a [FEANTSA Sajtóoldalán](#) érhetők el.

További információért kérjük vegye fel a kapcsolatot:

- [Freek Spinnewijn](#), FEANTSA Igazgató, a 0032 2 538 66 69 számon.
- [Fábián Dalma](#), FEANTSA szakmapolitikai munkatárs, 0032 2 231 59 44;
- [Fehér Boróka](#), a Tízek Társaságának, a budapesti hajléktalan-ellátó szervezetek ernyőszervezetének képviselőjével
- [Bakos Péter](#), FEANTSA magyarországi Kuratóriumi tagja és a FEANTSA vezetőségi tanácsának tagja

További részletekért kérjük, vegye fel a kapcsolatot a FEANTSA kommunikációs munkatársával, [Suzannah Younggal](#)

* * * * *